

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

**ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆԸ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀԱՅԻՆ
ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ
ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2016թ. գործունեության տարեկան ծրագրի 10-րդ կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2016թ. մարտի 2-ի թիվ 7/8 որոշումը:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ծրագրերի իրականացման գրասենյակ պետական հիմնարկ (այսուհետ՝ ԾԻԳ):

Վերահսկողության նպատակը՝ ԾԻԳ-ի կողմից իրականացվող ծրագրերի ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2016թ. մարտի 15-ից մինչև հոկտեմբերի 15-ը:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 2015թ. հունվարի 1-ից մինչև 2016թ. հուլիսի 1-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է վերահսկողության՝ դիտարկման և վերլուծության ձևերով, ֆինանսական, արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակների կիրառմամբ:

Վերահսկողության արդյունքները.

Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Կրթության որակ և համապատասխանություն» երկրորդ վարկային ծրագիր

Հայաստանի Հանրապետության ու Միջազգային և զարգացման ընկերակցության միջև 2009թ. հունիսի 5-ին կնքված վարկային համաձայնագրի շրջանակներում «Կրթության որակ և համապատասխանություն» երկրորդ վարկային

ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) իրականացման համար հատկացվել է 17,000.0 SDR (շուրջ 25,000.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը կազմում է ծրագրի 80%-ը): ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորումը կազմել է 6,250.0 հազ. ԱՄՆ դոլար (ծրագրի 20%-ը): Ծրագրի ավարտը նախատեսվել է 2014թ. նոյեմբերի 30-ին, որը համաձայնագրով երկարաձգվել է մինչև 2015թ. նոյեմբերի 30-ը:

Ծրագրի երկարաձգված ժամանակահատվածում վերահսկողություն է իրականացվել հետևյալ գործողությունների նկատմամբ.

- Դպրոցական կահույքի ձեռքբերում ավագ դպրոցների և միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարանների համար,
- Ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության և աշխարհագրության լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերում մանկավարժական բուհերի համար,
- Համակարգչային շարժական սարքավորումների ձեռքբերում միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարանների համար,
- Կրթական համակարգչային ծրագրի ձեռքբերում հիմնական և ավագ դպրոցների համար,
- Նախադպրոցական կրթական միկրոծրագրեր իրականացնող հաստատություններում ընդգրկված երեխաների զարգացման դինամիկայի և դրա վրա ազդող գործոնների հետազոտություն (վերջնական փուլ),
- Ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության և աշխարհագրության լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերման նպատակով տեխնիկական հատկորոշիչների մշակում,
- Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի փորձնական ծրագրին աջակցում (քարտուղարություն),
- «Կրթության որակ և համապատասխանություն» վարկային երկրորդ ծրագրի վերջնական գնահատում:

• **«Դպրոցական կահույքի ձեռքբերում ավագ դպրոցների և միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարանների համար»** գործողության շրջանակներում նախատեսվել է 111 ավագ դպրոցների համար (40-ը Երևանում, 71-ը մարզերում) կահույքի ձեռքբերում: Մրցույթի արդյունքում պայմանագրեր են կնքվել հետևյալ կազմակերպությունների հետ՝

- «Օլանդա» ՍՊԸ – 110,844.3 հազ.դրամ
- «Սեմանգ» ՍՊԸ – 98,392.5 հազ.դրամ
- «Զեթ պրոֆիլ» ՍՊԸ – 146,367.6 հազ.դրամ
- «Էքսպերտցենտր» ՍՊԸ – 138,765.4 հազ.դրամ
- «Մանչո գրուպ» ՍՊԸ – 139,929.8 հազ.դրամ:

Դպրոցների ցանկը և կահույքի պահանջարկը ԾԻԳ-ին տրամադրել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը (այսուհետ՝ ԿԳՆ):

ԾԻԳ-ը ձեռքբերվող կահույքի նախահաշվային արժեքը որոշելու նպատակով, ՀՀ կառավարության 2011թ. սեպտեմբերի 22-ի թիվ 1356-Ն որոշման համաձայն, 120 կազմակերպությունների (70-ը տեղական, 50-ը արտասահմանյան) կատարած հարցումների միջոցով իրականացրել է շուկայի ուսումնասիրություն: Հարցմանն արձագանքել և գնառաջարկներ են ներկայացրել միայն տեղական 8 կազմակերպություն, որից մրցույթին մասնակցել է մեկը՝ «Զեթ պրոֆիլ» ՍՊԸ-ն: Շուկայի ուսումնասիրությունն իրականացվել է նաև ինտերնետային կայքերի միջոցով:

Հարցումների արդյունքում առաջարկված գներից ձևավորված յուրաքանչյուր ապրանքի միջին գնով և նախատեսված քանակներով հաշվարկի արդյունքում կահույքի ձեռքբերման նախահաշվային գինը կազմել է **649,843.4** հազ.դրամ:

Ինտերնետային կայքերի գները հաշվի առնելով՝ նախահաշվային գինը ստացվել է էականորեն բարձր՝ շուրջ երկու անգամ ավելի, և կազմել է **1,284,490.1** հազ.դրամ, որի շրջանակներում ձևավորվել է հինգ խմբաքանակ (լոտ), յուրաքանչյուրում միևնույն հինգ անուն ապրանքատեսակները (աշակերտական սեղան, աշակերտական աթոռ, ուսուցչական սեղան, ուսուցչական աթոռ, գրապահարան):

N	Նախահաշվային գին/հազ.դրամ/
Խմբաքանակ 1	275,298.6
Խմբաքանակ 2	279,410.9
Խմբաքանակ 3	246,974.7
Խմբաքանակ 4	238,377.0
Խմբաքանակ 5	244,428.9
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,284,490.1

Մրցույթի արդյունքներով 5 խմբաքանակների ընդհանուր արժեքը կազմել է **634,299.9** հազ. դրամ, որն առավել մոտ է ներկայացված՝ 649,843.4 հազ. դրամ նախահաշվային արժեքին:

Կահույքի ձեռքբերումը կատարվել է Համաշխարհային բանկի «միջազգային մրցակցային գնում» մեթոդով: Ձևավորված 5 խմբաքանակներով իրականացված գնման արդյունքում նույն ապրանքը (նույն տեխնիկական բնութագրերով), տարբեր խմբաքանակներում կազմակերպությունների կողմից առաջարկվել է գնային էական տարբերությամբ:

Այսպես, աշակերտական սեղանի առաջարկված նվազագույն գինը կազմել է 11748 դրամ, առավելագույնը՝ 26400 դրամ, տարբերությունը կազմել է 14652 դրամ: Աշակերտական աթոռի նվազագույն գինը կազմել է 6456 դրամ, առավելագույնը՝ 14400

դրամ, տարբերությունը՝ 7944 դրամ: Գրապահարանի նվազագույն գինը կազմել է 29748 դրամ, առավելագույնը՝ 67 200 դրամ, տարբերությունը՝ 37 452 դրամ և այլն:

ԾԻԳ-ը ոչնչով պարտադրված չէր խմբաքանակները վերը նշված սկզբունքով ձևավորելու հարցում: Այն կարող էր խմբաքանակները ձևավորել նաև հետևյալ երկու սկզբունքներից որևէ մեկով, որի արդյունքում կարող էին տնտեսվել (ելնելով մրցույթի արդյունքներից) վարկային և բյուջետային միջոցներ: Այսպես.

1. Խմբաքանակներ ըստ առանձին անուն ապրանքների (5 խմբաքանակ).

- ✓ Խմբաքանակ 1 – աշակերտական աթոռ
- ✓ Խմբաքանակ 2 – աշակերտական սեղան
- ✓ Խմբաքանակ 3 – ուսուցչական աթոռ
- ✓ Խմբաքանակ 4 – ուսուցչական սեղան
- ✓ Խմբաքանակ 5 – գրապահարան:

2. Խմբաքանակներ ըստ իրար փոխլրացնող ապրանքների (4 խմբաքանակ).

- ✓ Խմբաքանակ 1 – աշակերտական սեղան և աշակերտական աթոռ
- ✓ Խմբաքանակ 2 – ուսուցչական սեղան
- ✓ Խմբաքանակ 3 – ուսուցչական աթոռ
- ✓ Խմբաքանակ 4 – գրապահարան:

Այս սկզբունքներից (ըստ առանձին անուն ապրանքների (5 խմբաքանակ) կամ ըստ իրար փոխլրացնող ապրանքների (4 խմբաքանակ)) որևէ մեկի կիրառման պարագայում խմբաքանակների ընդհանուր արժեքը կկազմեր՝ 426,847.4 հազ.դրամ կամ կայացած մրցույթի արդյունքում ստացված խմբաքանակների ընդհանուր արժեքից **207,452.5** հազ.դրամով պակաս (634,299.9 – 426,847.4)¹:

Դպրոցական կահույքի տեխնիկական բնութագիրը (գծագրերով) ԾԻԳ-ին տրամադրել է ԿԳՆ-ն, այն դեպքում, երբ ՀՀ կառավարության 2010թ. դեկտեմբերի 23-ի թիվ 1711-Ն որոշման համաձայն, տեխնիկական առաջադրանքի պատրաստումը ԾԻԳ-ի հիմնական խնդիրներից մեկն է:

Մատակարարված ուսուցչական աթոռի (որը շուկայում առկա մետաղական հիմքով գրասենյակային աթոռից է) գները (15000 դրամից 18600 դրամ) բարձր են նույն աթոռի՝ շուկայում գործող (6000 դրամից 11000 դրամ՝ կախված որակական հատկանիշներից) գներից:

Ավագ դպրոցների համար անհրաժեշտ դպրոցական կահույքը ձեռքբերելուց հետո, գործողության համար նախատեսված միջոցներից առաջացած մնացորդից, ԿԳՆ-ի առաջարկով և Համաշխարհային բանկի (այսուհետ՝ ՀԲ) համաձայնությամբ ԾԻԳ-ը նախաձեռնել և իրականացրել է միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարանների համար

¹ Հաշվարկը կատարված է մրցույթի արդյունքներով յուրաքանչյուր ապրանքի համար փաստացի առաջարկված նվազագույն գնով:

(միևնույն անվանացանկով և տեխնիկական բնութագրով ինչ ավագ դպրոցների համար) կահույքի ձեռքբերման գործընթացը:

Անհրաժեշտ կահույքի քանակը ձևավորվել է մարզպետարաններից (նաև Երևանի քաղաքապետարանից) ստացված տեղեկատվության հիման վրա (տեղեկատվության ներկայացումը պահանջվել է ԿԳՆ-ի մարզպետարաններին ուղղված գրությամբ): Դպրոցների ընտրությունը կատարվել է ելնելով «ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների թիվը 100-ից բարձր» չափանիշից և 2013-2014թթ. ուսումնական տարվա ավագ դասարանների աշակերտների թվից: Մարզպետարաններից անհրաժեշտ կահույքի (աշակերտական սեղան և աթոռ) պահանջարկի վերաբերյալ ստացված տեղեկատվության և միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների թվի վիճակագրական տվյալների ընտրանքային համեմատությամբ պարզվեց, որ դրանց միջև առկա են էական շեղումներ (ներկայացված տեղեկատվության և վիճակագրական տվյալների ճշգրտման պարտավորություն, ինչպես ԿԳՆ-ի, այնպես էլ ԾԻԳ-ի կողմից չեն նախատեսվել), որի արդյունքում որոշ դպրոցների մատակարարվել է ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների թվից էականորեն ավելի աշակերտական սեղան և աթոռ: Այսպես, Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոնի (ահսուհետ՝ ԿՏԱԿ) կողմից տրամադրված վիճակագրական տեղեկատվության համաձայն, 2013-2014թթ. ուսումնական տարում Արագածոտնի մարզի թվով 5 դպրոցներում ավագ դասարանների աշակերտների թիվը կազմել է 547, հատկացվել է աշակերտական սեղան՝ 799 հատ, աշակերտական աթոռ՝ 1598 հատ: Աշակերտների թվի համեմատ ավել է հատկացվել 525 հատ աշակերտական սեղան և 1050 հատ աշակերտական աթոռ: Ընդհանուր գումարը կազմել է 14,049.0 հազ.դրամ: Փաստացի չի ապահովվել գործողության նպատակը²:

ԾԻԳ-ի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն՝ ԾԻԳ-ի ու մատակարար կազմակերպությունների միջև ստորագրված պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարման ընդունման ավարտական ակտերի համադրումից պարզվեց, որ Լոռու մարզի Վանաձոր քաղաքի «Սայաթ Նովայի անվան թիվ 10» և Ստեփանավան քաղաքի «Հ. Թումանյանի» անվան ավագ դպրոցները, կրկնակի գույք են ստացել (մի դեպքում՝ որպես ավագ, մյուս դեպքում՝ որպես միջնակարգ դպրոց): Որպես միջնակարգ դպրոցի վերը նշված ուսումնական հաստատություններին մատակարարված գույքի արժեքը կազմել է **6,304.7** հազ.դրամ:

ԿԳՆ-ի գրության համաձայն՝ ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների թվի հարաբերական աճով պայմանավորված (վիճակագրական համապատասխան տեղեկատվության համաձայն՝ ավագ դասարաններում սովորողների թիվը

² Անհամապատասխանություններ առկա են նաև ԿԳՆ-ի կողմից ԾԻԳ-ին տրամադրված ավագ դպրոցների համար անհրաժեշտ կահույքի ցանկի և այլ մարզերի միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարաններում սովորողների թվի տեղեկատվության և աշակերտների թվի վիճակագրական համապատասխան տվյալների միջև:

համեմատաբար նվազում է), ավելացվել են գույքի քանակները, որի արդյունքում մինչև պայմանագրերը կնքելը, ՀԲ ուղեցույցներին համապատասխան կազմված մրցութային փաթեթի 41.1 կետի համաձայն, ավելացվել է ներքոհիշյալ կազմակերպությունների հետ կնքվող պայմանագրերի գները մինչև 15%-ի չափով (28,276.4 հազ.դրամ): Լրացուցիչ կահույքի բաշխման ցանկի բացակայության արդյունքում, ավելացված՝ 28,276.4 հազ.դրամի կահույքը հատկացվել է ԿԳՆ-ին (աշակերտական սեղան 750 հատ, աշակերտական աթոռ 1500 հատ, ուսուցչական սեղան 70 հատ, ուսուցչական աթոռ 70 հատ, գրապահարան 130 հատ):

Մրցույթի արդյունքում պայմանագրեր են կնքվել (այդ թվում՝ ավելացումները) «Սեմանգ» ՍՊԸ-ի (109,234.7 հազ.դրամ) և «Օլանդա» ՍՊԸ-ի (118,306.7 հազ.դրամ) հետ:

ԿԳՆ-ին հատկացված կահույքից (վերջինիս բանավոր հանձնարարության հիման վրա) «Սեմանգ» ՍՊԸ-ի կողմից, համաձայն տեղափոխման ակտերի, Տավուշի մարզի 11 միջնակարգ դպրոցների մատակարարվել է 4,442.7 հազ.դրամ արժեքով գույք, «Օլանդա» ՍՊԸ-ի կողմից Վայոց ձորի մարզի 2 դպրոցների (առանց ելքի փաստաթղթերի) մատակարարվել է 832.3 հազ.դրամ արժեքով կահույք:

2016թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ ԿԳՆ-ին հանձնված 23,001.4 հազ.դրամի կահույքը բաշխված չէր և գտնվում էր «Օլանդա» և «Սեմանգ» ՍՊԸ-ների պահեստներում:

Վերահսկողության շրջանակներում հանձնաժողովի կողմից կատարողական ակտերի և մատակարարված ապրանքների համապատասխանության ընտրանքային ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզվեց, որ մատակարարված ապրանքների քանակները համապատասխանում են ստացված քանակներին: Սակայն, առկա են աշակերտական և ուսուցչական աթոռների տեխնիկական բնութագրերի որոշ անհամապատասխանություններ:

Հարկ է նշել, որ ԾԻԳ-ի կողմից իրականացված մոնիտորինգի արդյունքում կազմված հաշվետվություններում տեխնիկական բնութագրերի անհամապատասխանություններ չեն արձանագրվել:

• **«Ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության և աշխարհագրության լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերում մանկավարժական բուհերի համար»** գործողության շրջանակներում նախատեսվել է լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերում մանկավարժական 5 բուհերի համար (Հայկական պետական մանկավարժական համալսարան, Գավառի պետական համալսարան, Գորիսի պետական համալսարան, Վանաձորի պետական մանկավարժական համալսարան, Գյումրու պետական մանկավարժական համալսարան):

Գնման ենթակա լաբորատոր սարքավորումների նախահաշվային արժեքը կազմել է 600.0 հազ.ԱՄՆ դոլար, որը համարժեք է 284,970.0 հազ.դրամի:

Լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերման համար հայտարարված մրցույթի շրջանակներում 4 խմբաքանակների համար հաղթող է ճանաչվել **«Կոնցեռն-էներգոմաշ» ՓԲԸ-ն**, որի պայմանագրային արժեքը կազմել է 248,355.6 հազ. դրամ³:

2015թ. հուլիսի 1-ի ԿԳՆ-ի գրությամբ առաջարկվել է, ծրագրի չօգտագործված միջոցների հաշվին, նույն լաբորատոր սարքավորումների երեքական համակազմ հատկացնել «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին (այսուհետ՝ ՓԲԸ):

ՓԲԸ-ն մանկավարժական բուհ չի հանդիսանում, երբևիցէ մասնագիտական կրթական ծրագիր չի իրականացրել: Իսկզբանե, այդ սարքավորումները նախատեսված են եղել մանկավարժական կադրեր պատրաստող մանկավարժական բուհ-երի համար:

Բանակցությունների արդյունքում, ՀԲ-ի համաձայնությունը ստանալուց հետո, ԾԻԳ-ի և «Կոնցեռն-էներգոմաշ» ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է պայմանագրի լրացում, որի համաձայն հավասար խմբաքանակներով 149,013.4 հազ. դրամ (ներառյալ հարկերը) գումարի չափով լաբորատոր սարքավորումներ են մատակարարվել ՓԲԸ-ի՝ Երևանի, Լոռու և Գորիսի մասնաճյուղերին:

Արդյունքում՝ 149,013.4 հազ. դրամ վարկային և բյուջետային միջոցները նպատակային չեն օգտագործվել:

Նշված գումարը կազմում է պայմանագրի գնի շուրջ 60%-ը, այն դեպքում, երբ ՀԲ-ի ուղեցույցներին համապատասխան կազմված մրցութային փաթեթի 41.1 կետի համաձայն, պայմանագրի գինը կարող էր ավելացվել պայմանագրի գնի 15%-ից ոչ ավելի՝ մինչև պայմանագիր կնքելը, այսինքն պայմանագրի գինը կարող էր ավելացվել 37,253.4 հազ. դրամով, կամ 111,760.1 հազ. դրամի (149,013.4-37,253.4) ապրանքների ձեռքբերումն իրականացվել է առանց մրցույթի՝ ՀԲ համաձայնությամբ: ԾԻԳ-ի և ՓԲԸ-ի միջև կնքված պայմանագրում փոփոխությունը տեղի է ունեցել պայմանագիրը կնքելուց 39 օր հետո, որի համաձայն՝ կնքված պայմանագրի գինը ավելացվել է 149,013.4 հազ.դրամով և կազմել է 397,368.9 հազ.դրամ:

ԿԳՆ-ի տրամադրած տեղեկատվության համաձայն՝ Գավառի պետական համալսարանում «ֆիզիկա» և «քիմիա», Գորիսի պետական համալսարանում «քիմիա» և «աշխարհագրություն», Վանաձորի պետական համալսարանում «քիմիա» առարկաների գծով, դրանց բացակայության պատճառով մասնագետներ չեն պատրաստում (մասնագիտացված մանկավարժություն ուղղվածությունն առկա չէ), հետևաբար այդ

³ Մրցույթին մասնակցելու հայտ են ներկայացրել նաև «Փինք Ֆլամինգո» ՍՊԸ-ն և «Մեդիսար» ՍՊԸ-ն: Գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ «Փինք Ֆլամինգո» ՍՊԸ-ի հայտը համարվել է մրցույթի պահանջներին չհամապատասխանող, իսկ «Մեդիսար» ՍՊԸ-ի հայտերը մերժվել են մի դեպքում՝ մրցույթի տեխնիկական, մյուս դեպքում՝ ֆինանսական պահանջներին չհամապատասխանելու պատճառաբանությամբ: Ընդ որում, «Մեդիսար» ՍՊԸ-ի քիմիայի և կենսաբանության լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերման համար առաջարկված գները համեմատած «Կոնցեռն-էներգոմաշ» ՓԲԸ-ի առաջարկած գների հետ շուրջ 25%-ով ցածր են եղել:

առարկաների գծով վերոնշյալ երեք բուհ-երին 38,939.4 հազ.դրամ (առանց հարկերի) արժեքով լաբորատոր սարքավորումների հատկացումը հիմնավորված չէ:

Վարկային և բյուջետային միջոցները, համապատասխան չափով, նպատակային չեն օգտագործվել:

- **«Համակարգչային շարժական սարքավորումների ձեռքբերում միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարանների համար»** գործողության իրականացման նպատակով հայտարարվել է միջազգային մրցակցային գնում: Նախահաշվով նախատեսվել է 2,215.6 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը համարժեք է 1,053,960.9 հազ.դրամի:

Դպրոցների ցանկը և սարքավորումների պահանջվող քանակը ԾԻԳ-ին տրամադրել է ԿԳՆ-ն:

Մրցույթի արդյունքում հաղթող է ճանաչվել «Լանս» ՍՊԸ-ն՝ 855,807.6 հազ. դրամ գնառաջարկով:

ԿԳՆ-ի գրության համաձայն, առաջարկվել է վարկային ծրագրի ազատ միջոցների հաշվին, ավելացնել ձեռք բերվող համակարգիչների քանակը միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների հարաբերական աճով պայմանավորված (վիճակագրական համապատասխան տեղեկատվության համաձայն՝ ավագ դասարաններում սովորողների թիվը համեմատաբար նվազում է): Վերոնշյալը հաշվի առնելով, մինչև Լանս» ՍՊԸ-ի հետ պայմանագիր կնքելը, ՀԲ-ի ուղեցույցներին համապատասխան պայմանագրի գինն ավելացվել է (մինչև 15%-ի սահմաններում)՝ 123,616.6 հազ.դրամով և կազմել է 979,424.3 հազ. դրամ:

ԾԻԳ-ի և «Լանս» ՍՊԸ-ի միջև կնքված պայմանագրի շրջանակներում ավելացված համակարգչային սարքավորումները (123,616.6 հազ.դրամ), բաշխման ցանկի բացակայության արդյունքում, հանձնման-ընդունման ակտով հանձնվել է ԿԳՆ-ին: 2016թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ 51,908.1 հազ.դրամի չափով վերոնշյալ սարքավորումները բաշխված չէին և գտնվում էին «Լանս» ՍՊԸ-ի պահեստում:

ԾԻԳ-ի տրամադրած տեղեկատվության համաձայն՝ Լոռու մարզի Վանաձոր քաղաքի «Սայաթ Նովայի անվան թիվ 10» և Ստեփանավան քաղաքի «Հ. Թումանյանի» անվան ավագ դպրոցները, երկրորդ անգամ են համակարգչային սարքավորումներ ստացել (մի դեպքում՝ որպես ավագ դպրոց (2014թ.), մյուս դեպքում՝ որպես միջնակարգ դպրոց): Որպես միջնակարգ դպրոցի վերը նշված ուսումնական հաստատություններին մատակարարված համակարգչային սարքավորումների արժեքը կազմել է **19,017.9** հազ.դրամ:

- **«Կրթական համակարգչային ծրագրի ձեռքբերում հիմնական և ավագ դպրոցների համար»** գործողության նախահաշվային արժեքը կազմել է 725.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը համարժեք է 348,696.0 հազ.դրամի:

Ծրագիրը նախատեսվել է հիմնական և ավագ դպրոցներում «ֆիզիկա», «քիմիա», «երկրաչափություն» և «կենսաբանություն» առարկաների գծով ինտերակտիվ դասընթացներ իրականացնելու նպատակով:

Ծրագրի գնման նպատակով հայտարարվել է միջազգային մրցակցային գնում: Մրցութային հայտով նախատեսվել է «ֆիզիկա», «քիմիա» և «կենսաբանություն» առարկաների առարկայական չափորոշիչներով նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների և ցուցադրությունների 50%-ի, իսկ «երկրաչափություն» առարկայի՝ 100%-ի չափով մշակում:

Մրցութային հայտ ներկայացրած երեք կազմակերպություններից հաղթող է ճանաչվել «Մակադամիան ԱՌ» ՓԲԸ-ն՝ 277,200.0 հազ.դրամ գնառաջարկով (ներառյալ հարկերը):

Թեև, համակարգն անհրաժեշտ է հանրակրթության բարեփոխումների իրականացման համար և կրթության որակի բարձրացմանը նպաստող կարևոր գործիք է, այնուամենայնիվ, համակարգը (ծրագիրը) չի կարող լիարժեք և արդյունավետ գործել հետևյալ հիմնավոր պատճառներով.

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ՝ օրենք) ինտերակտիվ ուսուցումը համարվում է ուսուցման ձևերից մեկը, սակայն օրենքով դեռևս պարտադիր ուսուցման ձև չէ: Դասապրոցեսը ինտերակտիվ ձևով կազմակերպելն ընդամենն ուսուցչի ցանկությունն է:

- Հանրապետության ոչ բոլոր դպրոցներն են լիարժեք ապահովված համապատասխան համակարգչային (շարժական) սարքավորումներով և հարակից ժամանակակից տեխնիկական այլ միջոցներով, ինչը դասընթացը նման ձևով կազմակերպելու անհրաժեշտ և բավարար ամենակարևոր պայմաններից է:

- Վերոնշյալ առարկաները դասավանդող ուսուցիչների հիմնական մասը չի տիրապետում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների համապատասխան ունակությունների: Նրանց վերապատրաստման համար կպահանջվի տևական ժամանակ, իսկ ծրագիրը ստեղծվել և գործածության է հանձնվել 2015թ. նոյեմբերից:

- Ուսումնական պլանների մեթոդական ցուցումներում պատշաճ ներկայացված չեն վերոնշյալ առարկաների ինտերակտիվ ձևով ուսուցման հնարավորությունները:

- Ծրագրի խնայողության արդյունքում, միջոցների առկայության պարագայում է հնարավոր միայն մշակել վերոնշյալ երեք բնագիտական առարկաների ինտերակտիվ նյութերի մնացած ծավալի 50%-ը:

Գործողությամբ նախատեսված նպատակը և արդյունքը ամբողջացված չէ: Պարզ չէ նաև դրա իրականացման ժամկետը:

• **«Նախադպրոցական կրթական միկրոծրագրեր իրականացնող հաստատություններում ընդգրկված երեխաների զարգացման դինամիկայի և դրա վրա**

ազդող գործոնների հետազոտություն» գործողության շրջանակներում ԾԻԳ-ը «Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ-ին 2015թ. փոխանցել է 9,793.3 հազ.դրամ, որը 2011թ. կնքված պայմանագրով (պայմանագրի գինը՝ 48,966.3 հազ.դրամ) սահմանված պայմանագրային վերջին պարտավորության (վերջին փուլ՝ վերջնական հաշվետվության ներկայացում) կատարման վճարն է։ Վերջնական հաշվետվությամբ ներկայացված եզրահանգման և վերլուծության արդյունքներից հետևում է, որ հետազոտությունում արված եզրահանգումները հետազոտության բուն նպատակին գրեթե չեն առնչվում, դրանք որևէ նպատակ չեն հետապնդում։ Հաշվետվությունում ներկայացված ամփոփ գնահատականները կատարված հետազոտության մասին ամբողջական և հստակ պատկերացում չեն ձևավորում։ Ներկայացված անհամապատասխանությունների, թերությունների և այլ խնդիրների վերացման ուղղությամբ որևէ գործընթաց կամ գործողություն չի առաջարկվում։ Ավելին, դրանք ուղղված չեն վերջիններս վերացնելու պարտավորություն և հնարավորություն ունեցող որևէ կառույցի, քանի որ իսկզբանե այդպիսիք չեն նախատեսվել։ Հետազոտության արդյունքները որևէ կառույցի (բացառությամբ ՀԲ-ի), այդ թվում լիազոր մարմնին չեն ներկայացվել (շահառուներ չեն նախատեսվել), քննարկումներ չեն կազմակերպվել, դրանցում ներկայացված տվյալները, փաստերը, առաջարկությունները և եզրահանգումները որևէ նպատակի չեն ծառայել և հետևանք չեն առաջացրել, այլ գործընթացներում ու գործողություններում հաշվի չեն առնվել ու չեն կիրառվել։ Վերջնական հաշվետվության արդյունքներից պարզ է դառնում, որ կատարված հետազոտությունն ինքնանպատակ է։

- **«Ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության և աշխարհագրության լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերման նպատակով տեխնիկական հատկորոշիչների մշակում»** գործողության շրջանակներում գնման ենթակա լաբորատոր սարքավորումների տեխնիկական հատկորոշիչները մշակելու, սարքավորումների ցանկերը կազմելու նպատակով ԾԻԳ-ը յուրաքանչյուր առարկայի համար ընտրել է խորհրդատու։ Յուրաքանչյուր խորհրդատուի հետ կնքվել է 400.0 հազ.դրամի պայմանագիր՝ 19.09.2014-30.11.2015թթ. ժամանակահատվածի համար։ Տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված աշխատանքները կատարվել և սահմանված ժամկետում ներկայացվել են ԾԻԳ-ին։

- **«Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի փորձնական ծրագրին»** աջակցելու նպատակով «Կրթության որակ և համապատասխանություն» վարկային երկրորդ ծրագրի շրջանակներում (2012թ. օգոստոսի 1-ին) քարտուղարությունը ձևավորող երկու խորհրդատուներն իրենց դիմումի համաձայն ազատվել են աշխատանքից։ Վերջիններիս գործառույթների շարունակականությունն ապահովելու նպատակով (մինչև փորձնական ծրագրի ավարտը) ընտրվել են երկու խորհրդատուներ, որոնց հետ կնքված պայմանագրերի գործողության վերջնաժամկետ է սահմանվել մինչև 2015թ. հունիսի 30-ը։

Խորհրդատուները, պայմանագրերի գործողության ժամանակահատվածում, իրականացրել են տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված գործառույթներն ու գործողությունները, որոնց կատարման վերաբերյալ համապատասխան հաշվետվությունները սահմանված ժամկետներում ներկայացրել են ԾԻԳ-ին:

- **«Կրթության որակ և համապատասխանություն» վարկային երկրորդ ծրագրի վերջնական գնահատում»** գործողության շրջանակներում նախատեսվել է ծրագրի գնահատում, որի նախահաշվային արժեքը կազմել է 50.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը պայմանագիրը կնքելու օրվա դրությամբ համարժեք է 24,171.5 հազ.դրամի: ՀԲ-ի որակավորման և փորձի հիման վրա ընտրության մեթոդի կիրառմամբ «Իվի Քոնսալթինգ» ՓԲԸ-ի հետ կնքվել է 22,672.3 հազ.դրամի պայմանագիր: Ընկերության կողմից ներկայացված ֆինանսական առաջարկով պայմանագրի գինը կազմել է 25,013.5 հազ.դրամ, որը բանակցությունների արդյունքում նվազեցվել է և կազմել է՝ 22,672.3 հազ.դրամ: Առաջադրանքով նախատեսված գործողություններն իրականացվել են և սահմանված ժամկետում վերջնական հաշվետվությունը ներկայացվել է ԾԻԳ-ին:

Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Կրթության բարելավում» վարկային ծրագիր

Հայաստանի Հանրապետության և Միջազգային զարգացման ընկերակցության ու Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի միջև 2014թ. մայիսի 23-ին կնքված վարկային համաձայնագրերի շրջանակներում մեկնարկել է «Կրթության բարելավում» վարկային ծրագիրը (այսուհետ՝ ծրագիր)՝ 2015-2019թթ. ընկած ժամանակահատվածի համար՝ 30,000.0 հազ. ԱՄՆ դոլար՝ ներառյալ հարկերը (որը կազմում է ծրագրի 80%-ը): ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորումը կազմել է 7,500.0 հազ.ԱՄՆ դոլար (ծրագրի 20%-ը):

Ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- բարելավել ավագ դպրոցներում ֆիզիկական պայմանները և կրթական ռեսուրսների մատչելիությունը,
 - աջակցել կրթության բարելավված որակին և համապատասխանությանը բուհ-երում:
- Ծրագիրն ունի 3 բաղադրիչ՝

Բաղադրիչ 1. Հանրակրթության որակի բարձրացում՝ իրականացման համար նախատեսվել է 27.5 մլն ԱՄՆ դոլար:

Բաղադրիչ 2. Աջակցություն Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի զարգացմանը՝ իրականացման համար նախատեսվել է 6.25 մլն ԱՄՆ դոլար:

Բաղադրիչ 3. Ծրագրի կառավարում, մշտադիտարկում և գնահատում՝ նախատեսվել է 3.75 մլն ԱՄՆ դոլար:

«2015թ. ՀՀ պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով ծրագրով նախատեսվել է 578,025.9 հազ.դրամ (որից՝ վարկային միջոցներ 462,420.7 հազ.դրամ, համաֆինանսավորումը 115,605.2 հազ.դրամ), փաստացի վճարումը՝ 588,731.2 հազ.դրամ (նախատեսվածից 10,705.3 հազ.դրամի ավել վճարումը կատարվել է միայն վարկային միջոցներից):

2016թ. փետրվարի 15-ին 461.7 հազ.դրամ համաֆինանսավորման միջոցների ազատ մնացորդը ԾԻԳ-ը վերադարձրել է պետական բյուջե:

«2016թ. ՀՀ պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով ծրագրով նախատեսվել է 2,793,954.8 հազ.դրամ, որից՝ վարկային միջոցներ 2,211,830.5 հազ.դրամ, համաֆինանսավորումը՝ 582,124.3 հազ.դրամ:

01.07.2016թ. դրությամբ (առաջին կիսամյակ) ֆինանսավորումը կազմել է 492,522.5 հազ.դրամ, որից՝ վարկային միջոցներ 261,652.9 հազ.դրամ, համաֆինանսավորումը՝ 230,869.6 հազ.դրամ: Փաստացի վճարումը՝ 199,617.2 հազ.դրամ, այն դեպքում, երբ առաջին կիսամյակում պետական բյուջեով նախատեսվել էր 1,054,711.5 հազ.դրամի ծախս: Գնումների պլանով գործողությունների իրականացման համար սահմանված ժամկետները չեն պահպանվել:

Ծրագրի կատարողականը 01.07.2016թ. դրությամբ կազմել է 18.9% ($199,617.2 / 1,054,711.5 * 100$):

Ծրագրի շրջանակներում վերահսկողություն է իրականացվել հետևյալ գործողությունների նկատմամբ.

- ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսեր,
- Ճարտարագիտական խորհրդատվական ծառայություններ,
- Դպրոցների շենքերի հիմնանորոգման աշխատանքների նպատակով տեխնիկական հատկորոշիչների և նախագծերի կազմում (վերջին փուլի վճարում),
- Հանրակրթական պետական չափորոշիչի, առարկայական չափորոշիչների և ծրագրերի վերանայման կարիքների գնահատում,
- Հանրակրթության պետական կրթակարգի և պետական չափորոշիչի վերանայում,
- Նախադպրոցական կրթական միկրոծրագրեր իրականացնող հաստատություններում ընդգրկված երեխաների զարգացման դինամիկայի և դրա վրա ազդող գործոնների հետազոտություն,
- Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի ծրագրային հայտերի գնահատում,
- Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացում:

- **Ծրագրի կառավարման, մշտադիտարկման և գնահատման (ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսեր) համար** 2015թ. նախատեսվել է 183,277.9 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը

կազմել է՝ 175,221.5 հազ.դրամ: 2016թ. նախատեսվել է 177,902.2 հազ.դրամ, 2016թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ փաստացի ծախսը կազմել է 72,294.5 հազ.դրամ:

2015թ. նոյեմբերի 30-ին ԾԻԳ-ի տնօրենի հրամանով աշխատակիցները պարգևատրվել են մեկ ամսվա աշխատավարձի չափով, ընդհանուր գումարը կազմել է 9,088.4 հազ.դրամ, այն դեպքում, երբ նախահաշվի համապատասխան հոդվածով ֆինանսական միջոցներ նախատեսված չեն եղել: 2015թ. դեկտեմբերի 17-ին ԾԻԳ-ի տնօրենի հրամանով, «Աշխատանքի վարձատրություն» հոդվածով առկա տնտեսումների հաշվին, ՀՀ ֆինանսների նախարարության թույլտվությամբ, աշխատակիցները կրկին պարգևատրվել են մեկ ամսվա աշխատավարձի չափով՝ որպես 13-րդ աշխատավարձ, որը կազմել է 9,088.4 հազ.դրամ:

Ստացվում է, 2015թ. տարեվերջին ԾԻԳ-ի աշխատակիցները պարգևատրվել են 2 անգամ: Ծախսը կազմել է 18,176.8 հազ.դրամ կամ աշխատավարձի ֆոնդի 14%-ը:

2015թ. և մինչև 2016թ. հուլիսի 1-ը հաստիքացուցակով նախատեսված որոշ հաստիքներ սահմանված կարգով չեն համալրվել և մնացել են թափուր: Ելնելով մասնագետի կարիքից, քաղաքացիների հետ կնքվել են ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր, ժամկետային աշխատանքային պայմանագրերի փոխարեն, որոնցով սահմանվել են համապատասխան պաշտոնների համար «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» ՀՀ օրենքով (ուժի մեջ է 2014թ. հուլիսի 1-ից) սահմանված աշխատավարձի չափերից բարձր աշխատավարձ: Արդյունքում, վարկային և բյուջետային միջոցներից կատարվել է 2,315.9 հազ.դրամի ավել ծախս:

ԾԻԳ-ի կողմից 2010թ. 16,280.0 հազ.դրամ արժեքով ձեռքբերված «TOYOTA LC 150» մակնիշի ավտոմեքենան 2012թ. հունվարի 26-ին (17 ամիս անց) ենթարկվել է վթարի և չի շահագործվել մինչև 2016թ. մարտ ամիսը: Մեքենայի վերանորոգման համար ԾԻԳ-ը կատարել է 6,665.0 հազ.դրամի ծախս (այդ թվում՝ անվադողերի և մարտկոցի համար՝ 425.0 հազ.դրամ)⁴:

«Կապի ծառայության ծախսեր» հոդվածով ձեռք է բերվել հիմնական միջոց, բջջային հեռախոս՝ «Այֆոն 6» 450.0 հազ. դրամ արժեքով⁵:

⁴ ԾԻԳ-ի հաշվեկշռում հաշվառված է ևս երեք ավտոմեքենա, որից մեկը (Միցուբիշի Պաջեռո) ձեռք է բերվել 2004թ. հունիս ամսին՝ 13,978.5 հազ.դրամով, որը 2012թ.-ից չի շահագործվում, իսկ մյուս երկուսը (Տոյոտա Պրադո և Տոյոտա Կորոլա)՝ 2012թ. մայիս ամսին, համապատասխանաբար՝ 17,100.0 հազ.դրամով և 9,900.0 հազ.դրամով: Հարկ է նշել, որ ՀՀ կառավարության 23.06.2016թ. թիվ 681-Ա որոշման համաձայն՝ 2004թ. ձեռքբերված «Միցուբիշի Պաջեռո» ավտոմեքենան ամրացվել է «ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկին՝ հետագայում օտարելու նպատակով:

«Կրթության բարելավում» վարկային ծրագրի գնումների պլանով ավտոմեքենաների ձեռքբերման համար նախատեսվել է 100.0 հազ.ԱՄՆ դոլար:

⁵ Բջջային հեռախոսներ են ձեռք բերվել նաև 2010թ. (136.5 հազ.դրամ), 2011թ. (290.0 հազ.դրամ), որոնց մասին նշվել է նախորդ ընթացիկ հաշվետվություններում:

Համաձայն տրամադրած տեղեկատվության ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ներկայացված ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսերի 2015թ. նախահաշվով վառելիքի ծախս է նախատեսվել 3 ավտոմեքենայի համար (4,656.9 հազ.դրամի 9533 լիտր բենզին), այն դեպքում, երբ շահագործվել է 2-ը կամ ավել է նախատեսվել 1,392.2 հազ.դրամի 2850 լիտր բենզին: Բացի վերոնշյալից չի պահպանվել ՀՀ կառավարության 01.06.2005թ. թիվ 1001-Ն որոշմամբ սահմանված բենզինի ծախսի նորմաները, ինչի արդյունքում բենզինի ավել ծախսը կազմել է 838 լիտր (343.6 հազ.դրամ):

Առանց վառելիքի պահանջ ունենալու և առանց պայմանագիր կնքելու 2015թ. հուլիսի 16-ին ձեռք է բերվել 3,485.0 հազ.դրամի 8500 լիտր բենզին (01.01.2015թ. դրությամբ բենզինի մնացորդը կազմել է 6840 լիտր, 01.01.2016թ. դրությամբ 6150 լիտր): 01.07.2016թ. դրությամբ բենզինի մնացորդը կազմել է 2820 լիտր:

ԾԻԳ-ի կողմից տրամադրած տեղեկատվության համաձայն՝ 2015թ. պահպանման ծախսերի նախահաշվով «Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ» հոդվածով նախատեսվել է 6,650.0 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը կազմել է 3,230.5 հազ.դրամ (այդ թվում՝ կայքի կառուցվածքային վերանայում՝ 2,385.6 հազ.դրամ, փաստաթղթերի թարգմանություն՝ 844.9 հազ.դրամ):

2016թ. պահպանման ծախսերի նախահաշվով «Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ» հոդվածով նախատեսվել է 7,566.4 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը՝ 01.07.2016թ. դրությամբ կազմել է 2,579.4 հազ.դրամ (այդ թվում՝ կայքի կառուցվածքային վերանայման վերջնական փուլի վճարում՝ 596.4 հազ.դրամ, վարկային ծրագրի լուսաբանում՝ 1,400.0 հազ.դրամ, բնապահպանական հարցերում մասնագիտական աջակցություն՝ 583.0 հազ.դրամ):

Ծրագրի մեկնարկի հետ կապված անհրաժեշտություն է առաջացել վերանայել ԾԻԳ-ի կայքը՝ այն համապատասխանեցնելով վերջինիս պահանջներին ու կառուցվածքին, պահպանելով՝ «Կրթության որակ և համապատասխանություն» երկրորդ վարկային ծրագրի բովանդակությունը: Այդ նպատակով 2015թ. հոկտեմբերի 27-ին ԾԻԳ-ի և «Հելիքս Կոնսալտինգ» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է 2,982.1 հազ.դրամի պայմանագիր՝ մինչև 2016թ. փետրվարի 27-ը: 2015թ. վճարումը կազմել է 2,385.6 հազ.դրամ:

«Հելիքս Կոնսալտինգ» ՍՊԸ-ի կողմից 2016թ. փետրվարի 22-ին ներկայացրած հաշվետվության համաձայն, որն ընդունվել է ԾԻԳ-ի կողմից, կայքի պատրաստման աշխատանքներն ամբողջությամբ ավարտվել են: Սակայն, 2016թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ նոր կայքը չէր շահագործվում, փոխարենը՝ ակտիվ էր ԾԻԳ-ի գործող՝ «Կրթության որակ և համապատասխանություն» երկրորդ վարկային ծրագրի պահանջներին համապատասխան, նույն ընկերության կողմից 2009թ. կառուցված կայքը:

2016թ. փետրվարի 26-ին ԾԻԳ-ը տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի ապահովման նպատակով կատարել է մասնագետ-խորհրդատուի ընտրություն՝

վարկային ծրագրի իրականացման ընթացքում զանգվածային տարբեր լրատվամիջոցներով տեղեկատվություն տարածելու, ծրագիրը լուսաբանելու համար: Պայմանագիրը կնքվել է 2016թ. մարտի 3-ից դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար՝ ամսական 350.0 հազ. դրամ աշխատավարձով:

Համաձայն պայմանագրի, խորհրդատուն ԾԻԳ-ի տնօրենի կողմից 2016թ. հունվարի 11-ին հաստատված լուսաբանման գործողությունների տարեկան պլանի համաձայն պետք է յուրաքանչյուր բաղադրիչի կամ ենթաբաղադրիչի համար կազմեր լուսաբանման մանրամասն ամսական պլան՝ նշելով այն հիմնական ռազմավարական խնդիրները, որոնք պետք է ներկայացվեն հանրությանը, իրականացվելիք լուսաբանման գործողությունները և քննարկման ենթակա հարցերը: Աջակցեր ԾԻԳ-ի վեբ կայքի թարմացմանը, պատրաստեր և տեղադրեր համապատասխան նյութեր ԾԻԳ-ի կայքում և այլն:

Խորհրդատուի կողմից իր աշխատանքների կատարման մասին ներկայացրած հաշվետվությունների (մարտ, ապրիլ, մայիս, հունիս) ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ խորհրդատուն չի իրականացրել և չէր էլ կարող իրականացնել տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված հիմնական գործողությունները, այն պարզ պատճառով, որ հուլիսի 1-ի դրությամբ դեռևս գործում էր ԾԻԳ-ի հին կայքը, իսկ խորհրդատուի աշխատանքների տեխնիկական առաջադրանքը մշակված է «Կրթության բարելավում» ծրագրի պահանջներին և կառուցվածքին համապատասխան:

Խորհրդատուի գործունեության համար սահմանվել և վճարվել է ԾԻԳ-ի հաստիքային, աշխատանքային օրը ծանրաբեռնված (օրինակ գնումների գլխավոր մասնագետի աշխատավարձը 222.3 հազ. դրամ է), ֆունկցիոնալ գործառույթներ իրականացնող աշխատակցի դրույքաչափից ավելի աշխատավարձ, այն դեպքում, երբ խորհրդատուն աշխատանքներն իրականացրել է համատեղությամբ: Սահմանված աշխատավարձը համարժեք չէ տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված աշխատանքների ծավալին և բարդությանը:

2016թ. մարտ-հունիս (4 ամիս) ամիսներին խորհրդատուն լինելով մասնակի ծանրաբեռնված և չկատարելով տեխնիկական առաջադրանքով սահմանված գործողությունների հիմնական մասը, ԾԻԳ-ը վերջինիս նշված ժամանակահատվածում վճարել է սահմանված աշխատավարձը՝ 973.7 հազ. դրամ (առանց հարկերի): Կատարված 1,400.0 հազ.դրամի ծախսը (հարկերը ներառյալ) ոչ նպատակային է և անարդյունավետ:

«Բնապահպանական հարցերում մասնագիտական աջակցություն» գործողությունը իսկզբանե նախատեսվել է վարկային ծրագրի «Աջակցություն միջնակարգ դպրոցի երրորդ աստիճանի զարգացմանը» ենթաբաղադրիչի շրջանակներում: Գործողությունն անհատ խորհրդատուի կողմից պետք է իրականացվեր շինարարական աշխատանքների ընթացքում (17 ավագ դպրոցների և ԿՏԱԿ-ի հիմնանորոգում):

Վերոնշյալը հաշվի առնելով ԾԻԳ-ը կատարել է անհատ խորհրդատուի ընտրություն:

Խորհրդատվական ծառայության նախահաշվային արժեքը կազմել է 11,000.0 հազ.դրամ, պայմանագիրը կնքվել է 2016թ. ապրիլի 8-ին, ամսական 330.0 հազ.դրամ աշխատավարձով՝ մինչև 2018թ. դեկտեմբեր ամիսը (10,890.0 հազ.դրամ):

Կնքված պայմանագրի տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսվել են գործողություններ, որոնք հիմնականում պետք է իրականացվեն շինարարական աշխատանքները սկսվելուց հետո: Ապրիլ ամսին որևէ շինարարական աշխատանք չէր սկսվել: Վարկային ծրագրով նախատեսված 17 դպրոցներից 12-ի համար հայտարարված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման մրցույթի ավարտը նախատեսվել է 2016թ. սեպտեմբերի 15-ին: Թվով հինգ հիմնանորոգվող դպրոցներից երկուսի պայմանագրերը կնքվել են օգոստոսի 1-ին, մյուս երեքինը, համապատասխանաբար՝ օգոստոսի 24-ին, 29-ին և սեպտեմբերի 1-ին:

Խորհրդատուի վճարումը նախատեսվել և կատարվել է ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսերի՝ «Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ» հոդվածով, խորհրդատուի կողմից աշխատանքների կատարման վերաբերյալ ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա (հաշվետվություններն ընդունվել են ԾԻԳ-ի տնօրենի կողմից, շրջանցելով ենթաբաղադրիչի ղեկավարին), այն դեպքում, երբ նախատեսված գործողությունները, ինչպես վերը նշվեց, որևէ առնչություն չունեն ԾԻԳ-ի ապարատի գործունեության հետ:

Խորհրդատուի հետ պայմանագիրը կնքվել է ժամանակավրեպ՝ մինչև շինարարական աշխատանքների սկսվելը, և վերջինս այդ ժամանակահատվածում տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված գործողությունները հիմնականում չի իրականացրել և, ելնելով վերը նշվածից, չէր էլ կարող իրականացնել: Ապրիլ-հունիս (3 ամիս) ամիսների համար վճարվել է 681.4 հազ.դրամ (առանց հարկերի): Կատարվել է 913.0 հազ.դրամի (հարկերը ներառյալ) ոչ նպատակային և անարդյունավետ ծախս:

Վերահսկողության ժամանակահատվածում խորհրդատուի հետ կնքված պայմանագրի գործողությունը դադարեցվել է:

- **«Ճարտարագիտական խորհրդատվական ծառայություններ»** գործողության շրջանակներում ԾԻԳ-ը 17 ավագ դպրոցների և ԿՏԱԿ-ի հիմնանորոգման աշխատանքների ընթացքին աջակցելու նպատակով կատարել է խորհրդատուի (փորձագետի) ընտրություն: Ընտրության գործընթացում չի պահպանվել ՀԲ-ի՝ խորհրդատուի ընտրությանը ներկայացվող պահանջները (ընտրության արդյունքում ձևավորված կարճ ցանկում ընդգրկված որակավորված մասնագետները եղել են երկուսը, այնինչ՝ երեքից պակաս լինելու պարագայում ընտրություն չի կատարվում):

Խորհրդատուի հետ 6,270.0 հազ.դրամի պայմանագիր է կնքվել 2015թ. հունիսի 2-ից մինչև 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար, ամսական 330.0 հազ.դրամ աշխատավարձով: Խորհրդատուի կողմից մատուցվող ծառայության գնի շուրջ բանակցություններ չեն վարվել, պայմանագիրը կնքվել է նախատեսված գումարի չափով:

Խորհրդատուի ընտրության հայտարարությունում նախատեսվել է ճարտարագետի մասնագիտություն, այն դեպքում, երբ այդ աշխատանքների կատարման համար անհրաժեշտ է շինարար-ճարտարագետ: Ընտրված խորհրդատուն ունի գյուղմեքենաների ինժեների (ճարտարագետի) մասնագիտություն: Խորհրդատուի տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսվել են աշխատանքներ, որոնք արդեն կատարվել են («Ինժեներ Լիգա» ՓԲԸ-ի կողմից 2014թ.): Հաշվետվություններով ներկայացվել են աշխատանքներ, որոնք տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված չեն եղել: Դրանք հիմնանորոգում իրականացնող կապալառուի, նախագծողի, հեղինակային և տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունների, ԾԻԳ-ի տնօրենի, ԾԻԳ-ի համապատասխան ստորաբաժանման (կամ մասնագետի) իրավասությունը, պարտականություններն ու գործառույթներն են: Այսպիսով, խորհրդատուի կողմից տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված աշխատանքները հիմնականում չեն կատարվել, սակայն պայմանագրի համաձայն յուրաքանչյուր ամիս ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա (որը հիմք է հանդիսանում վճարումներ կատարելու համար), ԾԻԳ-ը կատարել է նախատեսված վճարումն ամբողջությամբ:

2015թ.-ի հունիսից մինչև 2016թ.-ի հուլիսի 1-ը խորհրդատուին վճարվել է 3,199.6 հազ. դրամ (առանց հարկերի) աշխատավարձ: Կատարված 4,290.0 հազ.դրամի ծախսը (հարկերը ներառյալ) ոչ նպատակային է և անարդյունավետ:

Վերահսկողության ժամանակահատվածում խորհրդատուի հետ կնքված պայմանագրի գործողությունը դադարեցվել է:

• **«Դպրոցների շենքերի վերանորոգման աշխատանքների նպատակով տեխնիկական հատկորոշիչների և նախագծերի կազմում»** գործողության շրջանակներում «Ինժեներ Լիգա» ՓԲԸ-ին (այսուհետ՝ ՓԲԸ) 2015թ. կատարվել է 7,656.9 հազ.դրամի վճարում, որը ՓԲԸ-ի հետ 2014թ. ՀԲ-ի կողմից տրամադրված դրամաշնորհի շրջանակում կնքված պայմանագրի վերջին փուլով կատարված աշխատանքի դիմաց վճարն է: «Կրթության բարելավում» վարկային ծրագրի նախապատրաստման դրամաշնորհի շրջանակներում ԾԻԳ-ի և ՓԲԸ-ի միջև կնքված պայմանագրի (պայմանագրի գինը կազմել է 38,284.9 հազ.դրամ) համաձայն, ՓԲԸ-ն վերանորոգման աշխատանքներ իրականացնելու համար, պետք է մշակեր ավագ դպրոցների շենքերի անհրաժեշտ տեխնիկական հատկորոշիչները և ներկայացներ դրանցից հինգ ավագ դպրոցների վերանորոգման նախագծերը: Համաձայն պայմանագրի վճարումը կատարվել է փուլային, յուրաքանչյուր փուլի համար սահմանվել է որոշակի գումար (վերջին փուլը, պայմանագրի գումարի 20%-ը, պետք է վճարվեր ընկերության կողմից դպրոցների նախագծերը ԾԻԳ-ին ներկայացնելուց և ընդունվելուց հետո):

ՓԲԸ-ի կողմից մշակվել են վերանորոգման ենթակա հինգ ավագ դպրոցների նախագծերը և ներկայացվել են ԾԻԳ-ին: Սակայն, վերջինս դրանք չի ընդունել՝

պայմանավորված որոշ փոփոխություններով, որով դպրոցները ոչ թե վերանորոգվելու, այլ՝ հիմնանորոգվելու են: Ստացվում է, որ կատարված նախագծային աշխատանքը, որի դիմաց ԾԻԳ-ը արդեն վճարել էր ընկերությանը (պայմանագրի գումարի 80%-ը), չի համապատասխանում հիմնանորոգմանը ներկայացվող պահանջներին և անհրաժեշտ են նոր նախագծեր:

ԾԻԳ-ը, ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացրած վերջին փուլի աշխատանքը չընդունած լինելու պարագայում, վարկային միջոցներից, 2015 թվականի հոկտեմբերի 26-ին ՓԲԸ-ին փոխանցել է 7,656.9 հազ.դրամ՝ ներառյալ հարկերը (պայմանագրով սահմանված վերջին փուլի վճարը), այն դեպքում, երբ վերոնշյալ գործողությունը նախատեսված է եղել ծրագրի նախապատրաստման դրամաշնորհի շրջանակներում և բոլոր վճարումները պետք է իրականացվեին միմիայն դրամաշնորհից: ԾԻԳ-ի տրամադրած տեղեկատվության համաձայն, դրամաշնորհային միջոցներն ամբողջությամբ չեն ծախսվել: Չծախսված՝ 17,217.1 հազ. ԱՄՆ դոլարը (2014թ. դեկտեմբերին) վերադարձվել է ՀԲ (պայմանավորված դրամաշնորհի պայմանագրի ժամկետի ավարտմամբ)՝ առանց հաշվի առնելու այն, որ առկա է ՓԲԸ-ին 7,656.9 հազ.դրամի վճարման պայմանագրային պարտավորություն: Վերջինիս մասով ՀԲ-ին չի տեղեկացվել և բանակցություններ չեն վարվել:

ՓԲԸ-ի տնօրենի 2015թ. փետրվարի 6-ի ԾԻԳ-ի տնօրենին ուղղված գրությամբ նշվել է, որ ՓԲԸ-ն բաժնետերերի փոփոխության հետ կապված անորոշ ժամանակով դադարեցրել է իր ակտիվ գործունեությունը (գործունեությունը վերսկսելու վերաբերյալ տեղեկատվություն առկա չէ): Վարկային և բյուջետային միջոցները, համապատասխան չափով, նպատակային չեն օգտագործվել:

• **«Հանրակրթական պետական չափորոշիչի, առարկայական չափորոշիչների և ծրագրերի վերանայման կարիքների գնահատում»** գործողության շրջանակներում կատարվել է կարիքի գնահատում:

Խորհրդատվական ծառայության նախահաշվային արժեքը կազմել է 73.0 հազ. ԱՄՆ դոլար: ՀԲ-ի որակավորման հիման վրա խորհրդատուի ընտրության մեթոդի կիրառման արդյունքում, 37,401.6 հազ.դրամի պայմանագիր է կնքվել «Իվի Քոնսալթինգ» ՓԲԸ-ի հետ: Պայմանագրի գինը (թեև ֆինանսական առաջարկի շուրջ ընթացել են բանակցություններ) նախահաշվային արժեքը գերազանցել է շուրջ 6.0 հազ. ԱՄՆ դոլարով: ԾԻԳ-ը ոչնչով պարտադրված չէր կիրառելու որակավորման հիման վրա խորհրդատուի ընտրության մեթոդը, այն կարող էր կիրառել որակի և գնի հիման վրա խորհրդատուի ընտրության մեթոդը, որն ավելի քան մրցակցային է և հնարավոր է որ ապահովվեր խորհրդատվական ծառայության գնման համեմատաբար ցածր գին:

Մատուցվող ծառայության գինը հիմնավորված չէ: Ընկերության կողմից ներկայացված ֆինանսական առաջարկով նախատեսվել են որևէ համեմատական եզրեր չունեցող աշխատավարձեր (օրինակ՝ ՓԲԸ-ի աշխատակից հանդիսացող նախագծի

համակարգողի համար նախատեսվել է օրական 111.7 հազ.դրամ, «Այբ» կրթական հիմնադրամի թիմի համակարգողի համար՝ 79.3 հազ.դրամ, քանակական և որակական հետազոտությունների համակարգողի համար՝ 49.6 հազ.դրամ աշխատավարձ և այլն)⁶, որոնց ընդունման արդյունքում էլ պայմանագրի գինը կազմել է 37,401.6 հազ.դրամ (ներառյալ հարկերը): Տեխնիկական առաջադրանքով նախատեսված աշխատանքների կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունները պայմանագրով սահմանված ժամկետում ներկայացվել են ԾԻԳ-ին: Դրանց արդյունքում կազմված և ստորագրված հանձնման-ընդունման ակտերի հիման վրա իրականացվել են պայմանագրով սահմանված վճարումները:

Հետազոտության արդյունքներով է պայմանավորված հանրակրթության **պետական կրթակարգի և պետական չափորոշիչի** վերանայման գործընթացի իրականացումը: Այդ նպատակով ձևավորվել են աշխատանքային խմբեր, որտեղ ներառվել են ինչպես տեղական խորհրդատուներ, այնպես էլ՝ միջազգային: Թվով 12 տեղական խորհրդատուներն ընտրվել են մրցութային կարգով, որից 6-ը «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի աշխատակիցներ են (պետական կրթակարգի չափորոշիչների մշակումը «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի կանոնադրական խնդիրներից է): Խորհրդատուների հետ պայմանագրեր են կնքվել 08.04.16-08.10.2016թթ. ժամանակահատվածի համար: Պայմանագրերի ընդհանուր գինը կազմել է 14,600.0 հազ.դրամ: Միջազգային փորձագետի հետ կնքված պայմանագրի (27.04-31.10.2016թթ.) գինը կազմել է 36.9 հազ. ԱՄՆ դոլար: 01.07.2016թ. դրությամբ խորհրդատուներին (ներառյալ՝ միջազգային) վճարվել է 14,200.0 հազ.դրամ:

• **«Նախադպրոցական կրթական միկրոծրագրեր իրականացնող հաստատություններում ընդգրկված երեխաների զարգացման դինամիկայի և դրա վրա ազդող գործոնների հետազոտություն»** գործողության շրջանակներում, ինչպես վերը նշվեց, առաջին հետազոտությունն իրականացվել է «Կրթության որակ և համապատասխանություն» երկրորդ վարկային ծրագրի շրջանակներում՝ 2011-2015 թվականներին (պայմանագրի գինը կազմել է 48,966.3 հազ.դրամ):

«Կրթության բարելավում» վարկային ծրագրով 2015-2019թթ. նույնպես նախատեսվել է իրականացնել նույն հետազոտությունը (տեխնիկական առաջադրանքը չի փոփոխվել, փոփոխվել են միայն ուսումնասիրության սուբյեկտները): Նախահաշվային արժեքը կազմել է 135.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը պայմանագիրը կնքելու օրվա դրությամբ համարժեք է 64,054.8 հազ.դրամի: ԾԻԳ-ի և «Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ-ի (այսուհետ ՓԲԸ) միջև 2015թ. կնքվել է 70,235.3 հազ.դրամի պայմանագիր: Նախահաշվային արժեքը գերազանցվել է շուրջ 13.0 հազ. ԱՄՆ դոլարով:

⁶ Աշխատավարձի առավելագույն չափի սահմանման վերաբերյալ առաջարկություն է ներկայացվել դեռևս 2014թ. ԾԻԳ-ում իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ ընթացիկ հաշվետվության շրջանակներում:

Առաջին փուլում կատարված աշխատանքների (ուսումնասիրության մեթոդոլոգիայի, հարցաթերթիկների, հարցման գործիքների մշակում և այլն) վերաբերյալ ներկայացված հաշվետվության արդյունքում ԾԻԳ-ը ՓԲԸ-ին համաձայն պայմանագրի փոխանցել է 10,535.3 հազ.դրամ (նախորդ պայմանագրում 1-ին փուլի միևնույն աշխատանքների համար վճարումը կազմել է 9,723.3 հազ.դրամ):

2015-2019թթ. պայմանագրով առաջին փուլում նախատեսվել և ՓԲԸ-ի կողմից համաձայն հաշվետվության կատարվել են աշխատանքներ, որոնք 2011-2015թթ. պայմանագրով նույն ՓԲԸ-ի կողմից առաջին փուլում արդեն կատարվել են: «Կրթության բարելավում» վարկային ծրագրի շրջանակներում նույն ՓԲԸ-ի հետ 2015-2019թթ. համար պայմանագիրը կնքելիս քննարկումների ընթացքում ԾԻԳ-ի կողմից վերոնշյալը հաշվի չի առնվել: 2015-2019թթ. կնքվող պայմանագրի գինը կարող էր նվազել նախորդ պայմանագրի առաջին փուլի համար վճարված 9,723.3 հազ.դրամի չափով (ներառյալ հարկերը):

2015-2019թթ. համար պայմանագրի կնքման նպատակով ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված ֆինանսական առաջարկով նախատեսվել և ԾԻԳ-ի կողմից ընդունվել են չհիմնավորված փոխհատուցվող ծախսեր և աշխատավարձ, որը նախորդ պայմանագրի ֆինանսական առաջարկով ներկայացված միևնույն աշխատանքների համար նախատեսված ծախսերից 21,269.0 հազ.դրամով (ներառյալ հարկերը) ավելի է:

2015թ.-ին կնքված պայմանագրի գինը կարող էր նվազել ինչպես 2011թ. պայմանագրի շրջանակներում արդեն կատարված աշխատանքների համար առաջին փուլում վճարված 9,723.3 հազ.դրամի, այնպես էլ՝ չհիմնավորված 21,269.0 հազ.դրամի չափով: Հաշվի առնելով վերը նշվածը, պայմանագրի գինը կկազմեր շուրջ 40,000.0 հազ.դրամ: Կնքված պայմանագրի գինը (70,235.3 հազ.դրամ) հիմնավորված չէ:

• **«Նորարարությունների մրցակցային հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՆՄՀ) ծրագրային հայտերի գնահատում»** գործողության շրջանակներում բուհ-երի կողմից ներկայացրած դրամաշնորհային ծրագրերի հայտերը գնահատելու նպատակով ձևավորվել է գնահատող հանձնաժողով՝ ընտրված անհատ խորհրդատուներից: Մրցութային կարգով ընտրվել են հայտերը գնահատող երեք ֆունկցիոնալ և հինգ թեմատիկ խորհրդատու-փորձագետներ (պայմանագրերի գործողության ժամկետը՝ 2015թ. դեկտեմբերի 1-31-ը): Մրցույթի նախահաշվային արժեքը կազմել է 8,242.2 հազ.դրամ: Մեկ հայտի գնահատման համար սահմանվել է 170.0 հազ.դրամ: Հայտի գնահատման համար սահմանվել է երկու շաբաթ ժամանակահատված: Յուրաքանչյուր փորձագետ, սահմանված կարգով, գնահատել է մինչև 8 հայտ:

• **«ՆՄՀ դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացում»** գործողության շրջանակներում մեկնարկել է ՆՄՀ դրամաշնորհների տրամադրման առաջին փուլը: Սահմանված կարգով, ներկայացվել է 11 հայտ 10 բուհ-ի կողմից: Դրամաշնորհ է

տրամադրվել հետևյալ վեց բուհերին՝ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարան (246,726.0 հազ. դրամ), Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան (246,726.0 հազ. դրամ), Հայաստանի ագրարային համալսարան (101,642.5 հազ. դրամ), ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիա (79,036.0 հազ. դրամ), Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան (243,855.4 հազ. դրամ), Երևանի պետական համալսարան (246,726.0 հազ. դրամ): ՆՄՀ բյուջեն 6 բուհերի մասով՝ 24.12.2015-24.12.2017 ժամանակահատվածի համար, կազմել է 1,306,152.2 հազ.դրամ (այդ թվում՝ վարկային միջոցներից 1,164,711.9 հազ. դրամ, համաֆինանսավորման միջոցներից՝ 141,440.3 հազ. դրամ):

ՆՄՀ ծրագրերն իրականացվում են փուլային եղանակով, յուրաքանչյուր փուլի ավարտից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն՝ կատարված աշխատանքների վերաբերյալ:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածում վեց բուհ-երի ֆինանսավորումը կազմել է 133,579.3 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը՝ 31,302.0 հազ.դրամ: Նշված ժամանակահատվածում բուհ-երը ավարտել են ծրագրով սահմանված առաջին փուլի աշխատանքները և ներկայացրել դրանց կատարման վերաբերյալ հաշվետվություններ: ԾԻԳ-ի կողմից ընդունվել էին միայն Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարանի (ֆինանսավորումը՝ 76,101.2 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը՝ 18,221.0 հազ.դրամ) և Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարանի (ֆինանսավորումը՝ 13,329.0 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը՝ 13,081.0 հազ.դրամ) 1-ին փուլի հաշվետվությունները:

Հաշվետվությունների ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ առաջին փուլի համար ծախսված միջոցները օգտագործվել են ինչպես ծրագրի բյուջեին, այնպես էլ ՀԲ-ի գնման ուղեցույցներին համապատասխան: Առաջին փուլի ավարտից հետո, դրամական միջոցների մնացորդները փաստում են այն մասին, որ բուհ-երի կողմից ներկայացված ծրագրերի բյուջեներում ֆինանսական միջոցների փուլային բաշխումը իրատեսական չէ:

Եզրակացություն

- Վարկային միջոցների ծախսերի նախատեսումը (գնումների պլան) հաշվարկներով հիմնավորված չէ: Նախատեսումների, հատկացումների և փաստացի վճարների միջև առկա են էական շեղումներ: 2016թ. առաջին կիսամյակի արդյունքներով ֆինանսավորումը կազմել է 492,522.5 հազ.դրամ, որից՝ վարկային միջոցներ 261,652.9 հազ.դրամ, համաֆինանսավորումը՝ 230,869.6 հազ.դրամ: Փաստացի վճարումը՝ 199,617.2 հազ.դրամ, այն դեպքում, երբ պետական բյուջեով նշված ժամանակահատվածի համար նախատեսվել է 1,054,711.5 հազ.դրամի ծախս: Գնումների պլանով գործողությունների համար սահմանված ժամկետները չեն

պահպանվել: 2016թ. առաջին կիսամյակի կատարողականը կազմել է 18.9% (199,617.2/1,054,711.5x100):

- Դպրոցական կահույքի ձեռքբերման նախահաշվային արժեքը էական բարձր է ստացվել (շուրջ երկու անգամ), որը հետևանք է ինտերնետային կայքերից վերցրած համապատասխան տեղեկատվության: Ձևավորված 5 խմբաքանակներով իրականացված գնման արդյունքում նույն տեխնիկական բնութագրերով նույն ապրանքը, կազմակերպությունների կողմից տարբեր խմբաքանակներում առաջարկվել է գնային էական տարբերությամբ: Եթե ԾԻԳ-ը խմբաքանակները ձևավորեր այլ սկզբունքով՝ ըստ առանձին անուն ապրանքների (5 խմբաքանակ) կամ ըստ իրար փոխլրացնող ապրանքների (4 խմբաքանակ), ապա ելնելով մրցույթի փաստացի արդյունքների հիման վրա կատարված հաշվարկներից կարող էր տնտեսվել շուրջ 200,000.0 հազ.դրամի չափով վարկային և բյուջետային միջոցներ: Մատակարարված աշակերտական և ուսուցչական աթոռները չեն համապատասխանում տեխնիկական բնութագրի որոշ պահանջների: Մատակարարված ուսուցչական աթոռի գները բարձր են շուկայում առկա նույն աթոռի գներից:
- Լոռվա մարզի երկու դպրոցների վերաբերյալ ոչ ճշգրիտ տեղեկատվության տրամադրման հետևանքով կրկնակի կահույք և համակարգչային սարքավորումներ է մատակարարվել (մի դեպքում որպես ավագ, մյուս դեպքում որպես միջնակարգ): Մատակարարված կահույքի արժեքը կազմել է 6,304.7 հազ.դրամ, համակարգչային սարքավորումների արժեքը՝ 19,017.9 հազ.դրամ:
- ԿԳՆ-ի առաջարկով միջնակարգ դպրոցների ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների թվի հարաբերական աճով պայմանավորված (վիճակագրական համապատասխան տեղեկատվության համաձայն՝ դրանց թիվը համեմատաբար նվազում է), ավելացվել է աշակերտական կահույքի և համակարգչային սարքավորումների քանակը, հետևաբար նաև՝ համապատասխան պայմանագրերի գները (կահույքի պայմանագրի գինը ավելացվել է 28,276.4 հազ.դրամով, համակարգչային սարքավորումներինը՝ 123,616.6 հազ.դրամով): Ավելացված քանակները հատկացվել են ԿԳՆ-ին:
2016թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ 23,001.4 հազ.դրամի կահույքը և 51,908.1 հազ.դրամի համակարգչային սարքավորումները բաշխված չէին և գտնվում էին համապատասխան մատակարարների պահեստներում:
- ԿԳՆ-ի առաջարկով «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին հատկացնելու նպատակով ավելացվել է լաբորատոր սարքավորումների քանակը, որի արդյունքում կնքված պայմանագրի գինը ավելացվել է 149,013.4 հազ.դրամով: Լաբորատոր սարքավորումների ավելացված քանակի ձեռք բերման գործընթացում չի պահպանվել ՀԲ ուղեցույցներին համապատասխան կազմված մրցութային փաթեթի 41.1 կետի

պահանջը, համաձայն որի մինչև պայմանագիր կնքելը, պայմանագրի գինը կարող է փոփոխվել 15%-ի շրջանակում: Սակայն, պայմանագրի գնի ավելացումն իրականացվել է պայմանագիրը կնքելուց 39 օր հետո՝ պայմանագրի գնի շուրջ 60%-ի չափով: Պայմանագրի գինը կարող էր ավելացվել 37,253.4 հազ.դրամի չափով: Արդյունքում, 111,760.1 հազ.դրամի լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերումն իրականացվել է առանց մրցույթի:

- Ավելացված լաբորատոր սարքավորումները հատկացվել են «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի Երևանի, Գորիսի և Վանաձորի մասնաճյուղերին, այն դեպքում, երբ դրանք իսկզբանե նախատեսվել են մանկավարժական կադրեր պատրաստող բուհերի համար: Վարկային և բյուջետային միջոցները, համապատասխան չափով, նպատակային չեն օգտագործվել:
- Ըստ առարկաների (մասնագիտությունների)՝ 38,939.4 հազ. դրամի լաբորատոր սարքավորումներ են հատկացվել Վանաձորի, Գորիսի և Գավառի պետական համալսարաններին, որոնք նախատեսված առարկաների գծով մանկավարժական կադրեր չեն պատրաստում (մասնագիտացված մանկավարժություն ուղղվածությունն առկա չէ): Վարկային և բյուջետային միջոցները, համապատասխան չափով, նպատակային չեն օգտագործվել:
- Ապրանքների հանձնման-ընդունման գործընթացը կարգավորված չէ: ԾԻԳ-ը որպես պատվիրատու ապրանքներն ընդունել է մատակարարի կողմից դրանք շահառուներին բաշխելուց հետո՝ մատակարարի և շահառուի միջև կնքված կատարողական ակտի հիման վրա: ԾԻԳ-ը կարող էր ապրանքներն ընդունել, այնուհետև՝ հանձնարարել մատակարարներին՝ ցանկին համապատասխան իրականացնել դրանց բաշխումը, որի արդյունքում կբացառվեր տեխնիկական բնութագրերին չհամապատասխանող ապրանքների (տվյալ դեպքում՝ աշակերտական և ուսուցչական աթոռի) մատակարարումը:
- Հիմնական և ավագ դպրոցներում «ֆիզիկա», «քիմիա», «երկրաչափություն» և «կենսաբանություն» առարկաների գծով ինտերակտիվ դասընթացներ կազմակերպելու համար ձեռքբերված կրթական համակարգը (ծրագիրը) թեև անհրաժեշտ է հանրակրթության բարեփոխումների իրականացման համար և կրթության որակի բարձրացմանը նպաստող կարևոր գործիք է, այնուամենայնիվ համակարգը (ծրագիրը) չի կարող լիարժեք և արդյունավետ գործել հետևյալ հիմնավոր պատճառներով՝ ինտերակտիվ ուսուցումը դեռևս «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքով պարտադիր ուսուցման ձև չէ: Դասապրոցեսն ինտերակտիվ ձևով կազմակերպելն ընդամենն ուսուցչի ցանկությունն է: Ոչ բոլոր դպրոցներն են լիարժեք ապահովված համապատասխան համակարգչային (շարժական) սարքավորումներով և հարակից ժամանակակից տեխնիկական այլ միջոցներով: Վերոնշյալ առարկաները դասավանդող

ուսուցիչների հիմնական մասը չի տիրապետում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների համապատասխան ունակությունների: Ուսումնական պլանների մեթոդական ցուցումներում պատշաճ ներկայացված չեն վերոնշյալ առարկաների ինտերակտիվ ձևով ուսուցման հնարավորությունները: Նշված առարկաներից երեքի մասով, համաձայն պայմանագրի, ծրագիրը մշակվել է առարկայական չափորոշիչներով նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների և ցուցադրությունների 50%-ի չափով: Մնացած ծավալի 50%-ի մշակման ժամկետները հստակեցված չեն: Գործողության ամբողջական նպատակն իրագործված չէ:

- 2015թ. և մինչև 2016թ. հուլիսի 1-ը հաստիքացուցակով նախատեսված որոշ հաստիքներ օրենքով սահմանված կարգով չեն համալրվել և մնացել են թափուր: Ելնելով մասնագետի կարիքից, քաղաքացիների հետ կնքվել են ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր, ժամկետային աշխատանքային պայմանագրերի փոխարեն, որոնցով սահմանվել են համապատասխան պաշտոնների համար «Պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» ՀՀ օրենքով (ուժի մեջ է 2014թ. հուլիսի 1-ից) սահմանված աշխատավարձի չափերից բարձր աշխատավարձ: Արդյունքում վարկային և բյուջետային միջոցներից կատարվել է 2,315.9 հազ.դրամի ավել ծախս:
- «Աշխատանքի վարձատրություն» հոդվածի տնտեսումների հաշվին 2015թ. նոյեմբերի 30-ին ԾԻԳ-ի տնօրենի հրամանով և 2015թ. դեկտեմբերի 17-ին ՀՀ ֆինանսների նախարարության թույլտվությամբ և տնօրենի համապատասխան հրամանով, ԾԻԳ-ի աշխատակիցները յուրաքանչյուր հրամանի շրջանակում պարգևատրվել են մեկ ամսվա աշխատավարձի չափով, այսինքն՝ պարգևատրվել են կրկնակի: Ընդհանուր գումարը կազմել է 18,176.8 հազ.դրամ, որն աշխատավարձի ֆոնդի 14%-ն է:
- ՀՀ ֆինանսների նախարարություն ներկայացված ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսերի 2015թ. նախահաշվով վառելիքի ծախս է նախատեսվել 3 ավտոմեքենայի համար (4,656.9 հազ.դրամի 9533 լիտր բենզին), այն դեպքում, երբ շահագործվել է 2-ը, կամ ավել է նախատեսվել 1,392.2 հազ.դրամի 2850 լիտր բենզին: Բացի վերոնշյալից չի պահպանվել ՀՀ կառավարության 01.06.2005թ. թիվ 1001-Ն որոշմամբ սահմանված բենզինի ծախսի նորմաները, ինչի արդյունքում ավելի է ծախսվել 838 լիտր բենզին (343.6 հազ.դրամ):
- Ծրագրի տարբեր բաղադրիչների շրջանակներում ընտրված խորհրդատուների (բնապահպան, տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի ապահովման մասնագետ և ճարտարագետ) կողմից իրականացվելիք գործառույթները, գործողությունները և պարտականությունները տեխնիկական առաջադրանքով հստակ նախատեսված չեն: Խորհրդատուները, համաձայն հաշվետվությունների, կատարել են առաջադրանքով նախատեսված գործառույթների մի մասը, կամ իրականացրել են

առաջադրանքով չնախատեսված, ինչպես նաև իրենց չվերապահված և ոչ անհրաժեշտ գործառույթներ և գործողություններ, որոնք հիմնականում կապ չունեն խորհրդատվության նպատակի հետ: Անհատ խորհրդատուների ընտրության գործընթացում ծառայությունների մատուցման գնի շուրջ հիմնականում բանակցություններ չեն վարվել: Պայմանագրերը կնքվել են գնումների պլանում նախատեսված գումարի չափով: Վերը նշված խորհրդատուների կողմից աշխատանքների կատարման վերաբերյալ ներկայացված հաշվետվությունների ընդունման արդյունքում (վերջինս հիմք է հանդիսանում վճարումների համար) իրականացվել է պայմանագրով նախատեսված վճարումները:

01.07.2016թ. դրությամբ խորհրդատուների մասով կատարվել է 6,603.0 հազ.դրամի ծախս (ներառյալ հարկերը): Վարկային և բյուջետային միջոցները համապատասխան չափով նպատակային և արդյունավետ չեն օգտագործվել:

- «Դպրոցների շենքերի վերանորոգման աշխատանքների նպատակով տեխնիկական հատկորոշիչների և նախագծերի կազմում» գործողության շրջանակներում «Ինժեներ Լիզա» ՓԲԸ-ին (այսուհետ՝ ՓԲԸ) 2014թ. ՀԲ-ի կողմից հատկացված դրամաշնորհի շրջանակում կնքված պայմանագրով նախատեսված վերջին փուլի աշխատանքները չընդունած լինելու պարագայում վարկային միջոցներից 2015թ. կատարվել է 7,656.9 հազ.դրամի վճարում (ներառյալ հարկերը), այն դեպքում, երբ վերոնշյալ գործողությունը նախատեսված է եղել ծրագրի նախապատրաստման դրամաշնորհի շրջանակներում և բոլոր վճարումները պետք է իրականացվեին միմիայն դրամաշնորհից: Վարկային և բյուջետային միջոցները համապատասխան չափով նպատակային չեն օգտագործվել:
- ԾԻԳ-ի և «Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ-ի միջև 2015թ. նոյեմբերին կնքվել է 70,235.3 հազ.դրամի պայմանագիր: Նախորդ վարկային ծրագրի շրջանակներում նույն հետազոտության իրականացման համար 2011թ. կնքված պայմանագրի գինը կազմել է 48,960.3 հազ.դրամ, որի առաջին փուլի վճարումը կազմել է 9,723.3 հազ.դրամ (առաջին փուլում կատարվել են ուսումնասիրության մեթոդոլոգիայի, հարցաթերթիկների, հարցման գործիքների մշակում և այլն): Գործող պայմանագրի տեխնիկական առաջադրանքը նույնն է, ինչ նախորդինը: 2015-2019թթ. համար պայմանագրի կնքման նպատակով ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված ֆինանսական առաջարկով նախատեսվել և ԾԻԳ-ի կողմից ընդունվել են չհիմնավորված փոխհատուցվող ծախսեր և աշխատավարձ, որը նախորդ պայմանագրի ֆինանսական առաջարկով ներկայացված միևնույն աշխատանքների համար նախատեսված ծախսերից 21,269.0 հազ.դրամով (ներառյալ հարկերը) ավելի է: 2015թ.-ին կնքված պայմանագրի գինը կարող էր նվազել ինչպես 2011թ. պայմանագրի շրջանակներում արդեն կատարված աշխատանքների համար առաջին փուլում վճարված 9,723.3 հազ.դրամի, այնպես էլ՝ չհիմնավորված 21,269.0 հազ.դրամի չափով: Հաշվի առնելով

վերը նշվածը, պայմանագրի գինը կկազմեր շուրջ 40,000.0 հազ.դրամ: Կնքված պայմանագրի գինը (70,235.3 հազ.դրամ) հիմնավորված չէ:

Առաջարկություններ

Վարկային և բյուջետային միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև կառավարման արդյունավետության բարձրացման նպատակով, սահմանված կարգով վերանայել՝

- Ծրագրի գնումների պլանը, մասնավորապես.
 - տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերման անհրաժեշտությունը, որի համար նախատեսվել է 100.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, հաշվի առնելով այն փաստը, որ ԾԻԳ-ի հաշվեկշռում առկա է և շահագործվում է երեք տրանսպորտային միջոց,
 - ծրագրի կառավարման խորհրդի կողմից հաստատված և ՀՀ ֆինանսների նախարարության հետ համաձայնեցված ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսերի նախահաշիվը.

կապի ծառայության ծախսեր,

այլ պայմանագրային ծառայությունների ձեռքբերում,

մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգում,

գրասենյակային նյութեր և պիտույքներ,

տրանսպորտային նյութեր,

վարչական սարքավորումներ հոդվածներով նախատեսված միջոցների հիմնավորվածությունը:

- Հաստիքային միավորների թիվը և պաշտոնների անհրաժեշտությունը:
- Խորհրդատուների տեխնիկական առաջադրանքները, հստակեցնել դրանցով նախատեսվող գործառույթների, գործողությունների և պարտավորությունների շրջանակը, ինչպես նաև պայմանագրերի գինը: Դրանց իրականացման համար նախատեսել համեմատելի, իրատեսական և կատարվելիք աշխատանքների ծավալին և բարդությանը համարժեք գին:
- Միջոցներ ձեռնարկել.
 - դպրոցներին կրկնակի, ինչպես նաև ավագ դասարաններում սովորող աշակերտների թվից էականորեն ավել հատկացված, պահեստավորված գույքի և համակարգչային սարքավորումների ըստ կարիքի և նպատակի վերաբաշխման և բաշխման ուղղությամբ:
 - Գավառի, Գորիսի և Վանաձորի համալսարաններին հատկացված 38,939.4 հազ.դրամ արժեքով նպատակային չօգտագործվող լաբորատոր սարքավորումները համապատասխան մասնագիտություն (առարկա) և մասնագիտացված մանկավարժություն ուղղվածություն ունեցող բուհ-ի (կամ բուհ-երի) հատկացնելու ուղղությամբ:

- Թափուր հաստիքները որոշակի ժամանակահատվածում համալրելու նպատակով ԿԳՆ նախարարի 2012թ. փետրվարի 14-ի թիվ 116-Ն հրամանում կատարել լրացում, սահմանելով թափուր պաշտոն առաջանալուց հետո մրցույթի հայտարարման և անցկացման հստակ ժամկետներ:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել արձանագրված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: